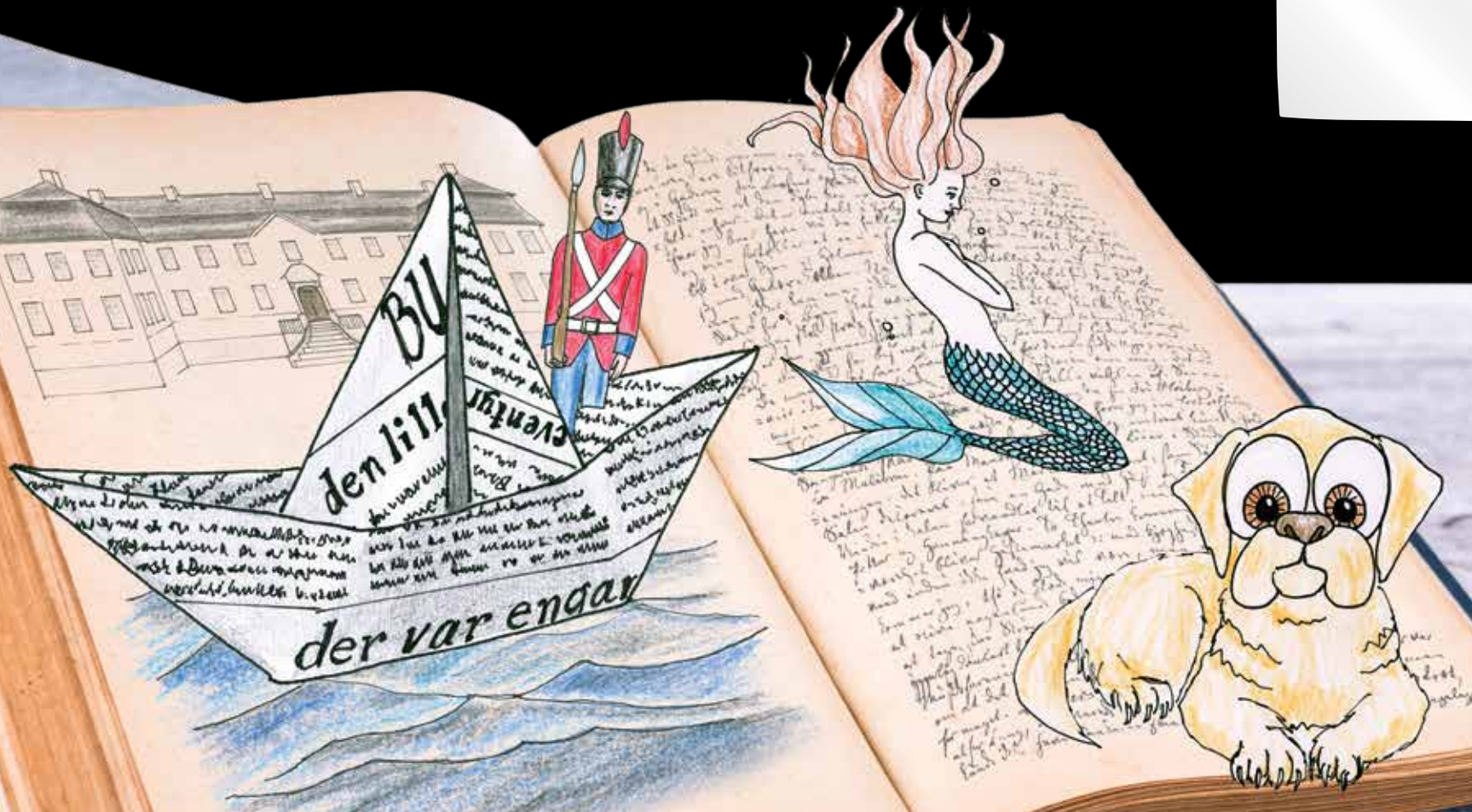

Mit H.C. Andersen Eventyr

En gammel historie for

Lærerbog

Vores Eventyr - en gåtur i H.C. Andersens metode er et indlevende læringsforløb til mellemtrinnet - 5.klasser. I sin kunstneriske praksis baserer forløbet sig på H.C. Andersens metoder.

- Denne lærervejledning er tiltænkt som et inspirerende opslagsværk til forløbet, som du kan bruge i din undervisning både før og efter jeres eventyrlige vandring i H.C. Andersens skrivemetoder.

Indholdsfortegnelse:

Side 6 - 9 Baggrund

Side 10 - 13 Forslag til aktiviteter før besøget

Side 14 - 16 Aktiviteter under besøget

Side 7 - 25 Forslag til aktiviteter efter besøget

Vores Eventyr - en gåtur i H.C. Andersens metode er udviklet af Odense Bys Museer i samarbejde med lærere, lærerstuderende og H.C. Andersen-fagpersoner. Forløbet er blevet til med midler fra H.C. Andersen Fonden.

At være forfatter som H.C. Andersen

Odense Bys Museer har udviklet et forløb, der gør børnene til aktive medformidlere af H.C. Andersens særlige metoder og gør dem i stand til at perspektivere H.C. Andersens tekster som konstruktioner i tid og rum.

Eleverne skal bruge deres fantasi og fortællelyst i forskellige aktiviteter, der indbyder til lærerige fortolkninger af forfatterens fortællinger som konstruktioner - også i forhold til deres samtid.

I Vores Eventyr - En gåtur i H.C. Andersens metode møder eleverne tre forskellige metoder om historiefortælling, som H.C. Andersen har brugt i sit forfatterskab.

Det vigtigste eleverne skal vide, inden de skal deltage i forløbet, er, at de skal lære at digte som H.C. Andersen. Derudover er der både før- og efteropgaver tilknyttet forløbet, som er beskrevet i dette materiale.

Vi opfordrer til, at man arbejder med før- og efter-materialet, da det vil gøre oplevelsen af forløbet helstøbt.

Forløbet i Den Fynske Landsby er tænkt som et introducerende skrivekursus, hvor eleverne møder flere nye måder at tænke fortællinger på. Da det er vigtigt, at de samtidig skal lære at have tillid til deres eventyrlige fantasi og deres første ideer og tanker, er der kun kort tid til hver opgave undervejs. I er dog meget velkomne til at arbejde videre med opgaverne hjemme på skolen.

God fornøjelse

Baggrund:

Indledningsvis præsenteres tankerne bag undervisningsforløbet. Her kan du som lærer fordybe dig i de teorier, som er forløbets udgangspunkt.

Før:

Her vil du finde bud på aktiviteter, der inddrager eleverne i en videns- og forberedelsesfase. Aktiviteterne er tiltænkt undervisningen før jeres vandring, og de bidrager til at vække elevernes nysgerrighed og give dem en forforståelse til arbejdet med at skrive eventyr med H.C. Andersens metoder.

Under:

Herefter følger en beskrivelse af forløbet i Den Fynske Landsby, hvor eleverne inviteres på en vandring i landsbyens kulisser, og hvor de vil være med til at skabe nye eventyrlige fortællinger med hjælp fra H.C. Andersens metoder.

Efter:

Endelig er der bud på forskellige aktivitetsmuligheder, som inddrager eleverne i en opsamlende og perspektiverende fase. Aktiviteterne er tiltænkt undervisningen efter jeres vandring og indbyder til, at eleverne bruger deres egne H.C. Andersen-bøger i en videre proces som eventyrlige forfattere samtidig med, at elevernes historiebevidsthed sættes i spil.

Baggrund:

H.C. Andersens metode

Forløbet i landsbyen – Vores Eventyr – en gåtur i H.C. Andersens metode – er lavet med inspiration fra Henrik Lübker og Jacob Bøggilds artikel om H.C. Andersens metode.

Eleverne får flere af forfatterens metoder præsenteret, som skal gøre dem i stand til at arbejde med det underspillede, lege med fortællerpositionen og personificere ting som H.C. Andersen. Hvis I vælger at arbejde med eftermateriale, kan eleverne samtidig styrke deres kompetencer inden for historiebevidsthed. Her bliver eleverne, ligesom i Erik Lunds

perspektiv om historiebevidsthed, hele tiden stillet over for overvejsen om, hvorvidt den fortalte historie egentlig kan opfattes som sand, eller om det bare er en god historie - et tvist, som også H.C. Andersen flittigt benytter sig af i sine eventyr.

Det underspillede - at lade læseren tænke selv

H.C. Andersens eventyr er ofte underspillede i den forstand, at de siger mere, end der rent konkret står. Det bevirker, at læseren må tænke med selv. Det er læserens eget fortolkningsarbejde, der udfylder eventyrets undertekst. F.eks. når forfatteren indleder Den grimme ælling med at beskrive landet i de smukkeste vendinger - for hvad vil forfatteren egentlig sige om storken, når han beskriver,

at den taler egyptisk, og hvor skønne er det lige, at skræppeblade er? Ligesom Soldaten i Fyrtøjet angiveligt mister alle sine venner, fordi han bor på et værelse så langt oppe, at de ikke gider gå op af alle de trapper for at besøge ham. Men er det nu også grunden?

Se det eksempelvis her: Den grimme ælling, Fyrtøjet

Leg med fortællerpositionen

H.C. Andersen fastholder sjældent eventyrenes fortællerposition i samme position et helt eventyr igennem. Her bliver det meget tydeligt, at eventyret på én gang er noget, vi lever os ind i, og noget, vi er på afstand af og står udenfor. Når H.C. Andersen leger mellem forskellige fortællerpositioner, bliver vi altså gjort opmærksomme på, at man altid ser og oplever det fortalte fra et bestemt perspektiv. På den måde kommer fortælleren og fortællingen til syne for os.

I stedet for fuldt og helt at leve os ind i eventyrets handling, bliver vi gjort opmærksom på, at historien er fortalt af en fortæller.

Se det eksempelvis her:

Den lille pige med svovlstikkerne, Den lille havfrue

Personificering - leg med perspektiver

Godt nok er H.C. Andersens verden fyldt med magiske elementer, hvor dyr, planter og ting får stemme. Alligevel er det på mange måder en realistisk og genkendelig verden. Nok kan muldvarpen i Tommelise tale, men dens væsen er stadig karakteriseret af dens blindhed, og dens hjem er stadig i mørket under jorden. På samme måde er hyrdinden i Hyrdinden og Skorstensfejeren skrøbelig, da hun er lavet af porcelæn. Og stoppenålen synes, den er så fin, så fin, men i realiteten er den fin i betydningen tynd og spinkel, som en stoppenål jo bogstaveligt er.

Dyr, planter og ting indgår således i eventyrene med egenskaber, som er affødt af deres biologi eller det materiale, de er lavet af (og for tingenes vedkommende også den måde, de anvendes på). På den måde forbliver naturens og samfundets love bestemmende for tingenes, planternes og dyrenes udtryksmuligheder og deres perspektiv.

Se det eksempelvis her:

Pengegrisen, Den standhaftige tinsoldat, Tommelise

Romantisk ironi

Både forfatterens leg med fortællerposition og brugen af romantisk ironi medfører, at læseren aktivt må forholde sig til eventyret og dets tvetydighed. H.C. Andersen bruger ofte romantisk ironi i sine eventyr. Dette sker gerne med en fremhævelse af eventyrets sandhedsstatus, hvilket har den effekt, at læseren bliver i tvivl om, hvorvidt fortælleren – og dermed det fortalte – er til at stole på. I Prinsessen på ærten lyder det for eksempel til slut: "Se, det var en

rigtig historie". Det er så op til os som læsere at overveje, om der derved menes, at det var en rigtig historie, eller at det var en rigtig historie. En sand beretning eller en god fortælling?

Se det eksempelvis her:

Prinsessen på ærten, Klods Hans, Tommelise

Tværfaglighed: Dansk og historie

I jeres arbejde med det fulde forløb er der mulighed for et tværfagligt fokus mellem fagene dansk og historie.

I arbejdet med H.C. Andersens fortællinger som konstruktioner med sit særegne indhold og strukturer arbejdes der både med danskfagets fokus på fortolkning og medindlevelse samt elevernes opmærksomhed på historiebrug, hvor eleverne får trænet deres historiebevidsthed.

Dansk

Forløbet er i Dansk forankret i kompetenceområdet *Fortolkning* og herunder *Fortolkning*, *Undersøgelse* og *Oplevelse og indlevelse*.

På baggrund af dette, samt ud fra områdernes færdigheds- og vidensmål, er der bud på konkrete læringsmål, som du i din planlægning kan tage afsæt i. Læringsmålene er forslag udarbejdet for hver aktivitet og er vejledende. Aktiviteterne både før, under og efter vandringen er udarbejdet med afsæt i disse mål og vil på forskellige måder bidrage til at øge elevernes kompetencer herved. Derfor er det også muligt at pille og plukke i aktiviteterne, så din undervisning og læringsmålene bliver tilpasset efter både dit og dine elevers behov.

Dansk efter 6. klasse

Kompetenceområde: <i>Fortolkning</i>		
Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster		
<i>Fortolkning</i>	<i>Undersøgelse</i>	<i>Oplevelse og indlevelse</i>
Vidensmål: Eleven har viden om metoder til medskabende arbejde	Vidensmål: Eleven har viden om fortællertyper Færdighedsmål: Eleven kan undersøge fortællerpositioner	Vidensmål: Eleven har viden om at læse på, mellem og bag linjerne Færdighedsmål: Eleven kan læse med fordobling

Historie: *I arbejdet med eftermateriale*

Om den fortalte historie er en sand beretning eller bare en god fortælling, og at eleverne bliver opmærksomme på, at en historie altid har en fortæller med egne perspektiver, som kan forskønne og udelade det, han ønsker, er netop indbegrebet af historiebevidsthed.

Historiebevidsthed, som er en vigtig del af historiefagets fokusområder, er bevidstheden om samspillet mellem fortolkning af fortiden, nutidsforståelsen og fremtidsforventning. F.eks. vil en historikers fremstilling af fortiden altid være påvirket af individets forståelse af nutiden og forventninger til fremtiden - ligesom hans forventninger til fremtiden er påvirket af hans forståelse af nutiden og tolkning af fortiden. Hvilken fortælling der fortælles om fortiden afgøres altså af, hvilke øjne der ser. Det er netop vigtigt at skelne mellem den levede og den fortalte historie.

Spørgsmålet er, om den levede historie kan genskabes, så fortællingen om den kan kategoriseres som en sand? Eleverne skal lære at forstå, at fortiden er noget andet end fortællingen om den. Historien har efterladt os spor og kilder på forskellig vis, som vi kan analysere og tolke på, så godt vi kan - men den levede fortid er forbi, og vores fortælling om den kan aldrig blive helt sand.

Historie 5.-6. klasse

Kompetenceområde: <i>Historiebrug</i>	
Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	
<i>Historisk bevidsthed</i>	<i>Konstruktion og historiske fortællinger</i>
Vidensmål: Eleven har viden om særtræk ved fortalt historie	Vidensmål: Eleven har viden om enkle sammenhænge mellem fortidsfortolkninger og nutidsforståelser
Færdighedsmål: Eleven kan analysere brug og funktion af fortalt historie	Færdighedsmål: Eleven kan forklare historiske fortællingers sammenhæng med fortidsfortolkninger og nutidsforståelser

Før:

Aktiviteter før vandring (Dansk)

Ting bliver personer - Skriv en venindebog

Fag: Dansk - Tidsforbrug: 1-2 lektioner

Forslag til læringsmål

Eleven kan opfinde og indleve sig i en tings personlighed

Eleven har viden om fortællerpositioner

Arbejdsform: **To og to**

Opgave:

- Eleverne skal udfylde en venindebog om en genstand og derved prøve at personificere denne genstand, så den f.eks. får drømme og en familie.
- Eleverne kan enten bruge små plastikøjne eller tegne små øjne på et stykke på papir og klippe dem ud.
- De små øjne skal med tape eller elefantsnot sættes på/over ting, de kan finde på skolen - såsom et håndtag, en vandhane, en stikkontakt - så det ligner, de bliver levende.
- Mens de står og kigger på genstanden, skal de nu udfylde en "venindebog" som om, genstanden selv havde udfyldt det.
- Lad gerne eleverne læse deres "venindebøger" højt for klassen.

Venne-/venindebog

Navn:

Alder:

Min familie er:

Jeg er god til at:

Jeg er ikke særligt god til at:

Det jeg bedst kan lide at lave er:

Det jeg bliver mest bange for er:

Mit største ønske er:

Det jeg helst ville være, hvis jeg ikke var mig selv:

Før:

Aktiviteter før vandring (Dansk)

Oplev H.C. Andersens skønne miljøbeskrivelser i “I Danmark er jeg født”

Fag: Dansk - Tidsforbrug 1-2 lektioner

Forslag til læringsmål

Eleven kan i samarbejde med andre fortolke en sangtekst

Eleven kan udtrykke stemninger og læse med fordobling

Eleven kan perspektivere I Danmark er jeg født med andre lignende tekster

Arbejdsform: I plenum

Opgave:

I skal læse og analysere H.C. Andersens tekst til sangen “I Danmark er jeg født” og derigennem møde forfatterens måde at forskønne den danske natur på.

Læs “I Danmark er jeg født” på klassen og hør gerne sangen.

Læs og tag nu en fælles samtale om de enkelte vers hver for sig. Vælg gerne et par stykker ud, som I kan gå i dybden med. Tip: Vers 3 giver anledning til en snak om samtiden i historisk forstand.

Tal f.eks. om:

- Afklar hvad ukendte ord betyder.
- Hvad mener han med det, han skriver?
- Hvilke ting ved Danmark er det, han beskriver i så smukke vendinger? (natur, menneskene eller andet?)
- Hvorfor skriver han om Danmark i så smukke vendinger?
- Er I før stødt på sange eller historier, hvor Danmark beskrives fra sin smukkeste side? (f.eks. “Der er et yndigt land”)

I Danmark er jeg født

Tekst: H.C. Andersen, 1850

Melodi: Henrik Rung, 1850

I Danmark er jeg født, dér har jeg hjemme,
der har jeg rod, derfra min verden går.
Du danske sprog, du er min moders stemme,
så sødt velsignet du mit hjerte når.
Du danske, friske strand,
hvor oldtids kæmpegrave
stå mellem æblegård og humlehave.
Dig elsker jeg! - Dig elsker jeg!
Danmark, mit fædreland!

Hvor reder sommeren vel blomstersengen
mer rigt end her, ned til den åbne strand?
Hvor står fuld månen over kløverengen
så dejligt som i bøgens fædreland?
Du danske, friske strand,
hvor Danebrogen vajer, -
Gud gav os den, - Gud giv den bedste sejer!
Dig elsker jeg! - Dig elsker jeg!
Danmark, mit fædreland!

Engang du herre var i hele Norden,
bød over England, - nu du kaldes svag,
et lille land, og dog så vidt om jorden
end høres danskens sang og mejseslag.
Du danske, friske strand,
plovjernet guldhorn finder,
Gud giv dig fremtid. som han gav dig minder!
Dig elsker jeg! - Dig elsker jeg!
Danmark, mit fædreland!

Du land, hvor jeg blev født, hvor jeg har hjemme,
hvor jeg har rod, hvorfra min verden går,
hvor sproget er min moders bløde stemme
og som en sød musik mit hjerte når.
Du danske, friske strand
med vilde svaners rede,
I grønne ø'r, mit hjertes hjem henede!
Dig elsker jeg! - Dig elsker jeg!
Danmark, mit fædreland!

Under:

Introduktion

I vil blive mødt af en formidler ved hovedindgangen til Den Fynske Landsby, hvor I vil have mulighed for at stille elevernes tasker. Herefter følger en gåtur rundt i landsbyen til forskellige steder, hvor eleverne og formidleren vil arbejde med forskellige af H.C. Andersens metoder gennem brug af eksempler fra hans eventyr.

På vandringen har formidleren en trækvogn med sig, hvori elevernes helt egne H.C. Andersen-bøger ligger samt genstande og materialer, som skal bruges undervejs i fortællingerne.

Praktisk

Ankom gerne i god tid, så eleverne har mulighed for at benytte toiletter, inden de skal på vandring i to timer.

Under vandringen er der ikke indlagt frokostpause, men I er velkomne til at spise i Landsbyen før eller efter forløbet.

Inden besøget må du meget gerne minde eleverne om, at skrald skal i skraldespande, og at dyr, bygninger og ting skal behandles pænt.

Din rolle under forløbet

Formålet med forløbet er, at eleverne skal involveres i en fortolkende, indlevende og æstetisk læringsproces. Elevernes arbejde er frit, og der skal gøres plads til deres egne ideer og refleksioner. Din rolle som lærer er at træde ind i H.C. Andersens univers sammen med dine elever og opleve forløbet med en gensidig nysgerrig og undrende tilgang, når opgaverne skal løses på de forskellige stop rundt i landsbyen.

Leg med fortællerpositionen

Formidleren vil fortælle en passage fra "Klods Hans".

I opgaven efterfølgende skal eleverne lege med fortællerpositionen ved at fortælle den samme historie med helt andre briller på. De skal eksempelvis forestille sig at være kragen, der bliver samlet op under Klods Hans' tur mod slottet eller at være en af hans brødre, som fra sin høje hest helt sikkert oplever hele turen anderledes. Eleverne vil blive hjulpet på vej af personkort og små indledende sætninger i elevbogen, så deres kreative tanker kan samle sig om at indleve sig i netop den fortællervinkel, de skal prøve at skrive fra.

Det underspillede - at lade læseren tænke selv

Eleverne får udleveret hver sin "Mit H.C. Andersen Eventyr"-bog

Herefter inviteres eleverne ind i H.C. Andersens fortælleunivers ved indledningen fra "Den grimme ælling". Her vil formidleren indgå i en undrende åben dialog med eleverne om, hvad det egentlig er, forfatteren skriver så smukke vendinger om. Efterfølgende skal eleverne selv finde ting, de kan se, som de synes er grimme. Disse ting skal de nu forsøge at beskrive på den smukkeste måde de kan i deres egen eventyrbog og derved skabe en fortælling, hvor læseren må forholde sig til, om stedet nu også er så smukt i virkeligheden.

Personificering - leg med perspektiver

Formidleren vil fortælle en del af eventyret "Pengegrisen". Herefter vil eleverne sammen med formidleren lave et "Aandeligt photographie" over pengegrisen, inden de selv skal prøve at personificere en ting, som de trækker fra forløbets eventyrkort.

Opgaven her er, at eleverne skal forsøge at besjæle en genstand eller et dyr, hvor de skal inddrage tingens/dyrets håb, drømme og begrænsninger.

Elevernes eventyr

Eleverne har indtil videre arbejdet isoleret med tre af H.C. Andersens karakteristiske træk i sine eventyrfortællinger. Nu skal eleverne i grupper arbejde med at sætte de tre skrivemetoder sammen, så de alle skrives sammen i ét eventyr. Eleverne deles i grupper af 3 personer, som alle trækker hver sit kort. Den ene et sted, den anden en fortæller og en tredje en ting. De skal nu samarbejde om at skrive et eventyr, men de har hver især et særligt ansvar for netop det element i eventyret, de har trukket.

Afslutning

Forløbet afsluttes med en fælles samtale om slutninger. Her inddrages de tre eventyr, som vi har arbejdet med undervejs. Her vil formidleren forsøge at lade eleverne få øje på H.C. Andersens romantiske ironi, hvor han pludselig sår tvivl om historiens ægthed.

Eleverne får deres bog med hjem, og vi opfordrer til, at eleverne får lov at arbejde videre med eventyrene hjemme på skolen.

Start

Efter:

Aktiviteter efter vandring (Dansk)

Mit eventyr - hjemme på skolen

Fag: Dansk - Tidsforbrug: 2 - 4 lektioner

Forslag til læringsmål

Eleven kan fortælle om flere af H.C. Andersens metoder

Eleven kan gøre brug af H.C. Andersens metoder i egne fortællinger

Arbejdsform: Alene eller i grupper

Opgave:

Eleverne færdiggør det eventyr, de påbegyndte ved møllen under undervisningsforløbet sidste stop i Den Fynske Landsby på elevbogens side 10.

Eventyret skal indeholde de tre elementer, som eleverne fik udleveret ved møllen:

- Et sted som er beskrevet så smukt som muligt.
- En person som er eventyrets fortæller.
- En personificeret ting med f.eks. drømme, humør og begrænsninger.

Lad også gerne eleverne skrive videre på deres eventyr om Klods Hans fortalt fra en anden synsvinkel og skrive eventyret til den ting, de trak på gårdspladsen.

Efter:

Aktiviteter efter vandring (Dansk)

Mit eventyr - hjemme på skolen

Fag: Dansk - Tidsforbrug: 2 - 4 lektioner

Forslag til læringsmål

Eleven kan fortælle om flere af H.C. Andersens metoder

Eleven kan gøre brug af H.C. Andersens metoder i egne fortællinger

Arbejdsform: Alene eller i grupper

Opgave:

Når eleverne er færdige med deres eventyr, kan de videreudvikle dem med flere metoder, som H.C. Andersen brugte i sit forfatterskab.

Metode: Romantisk ironi

- Prøv at lave en sjov afslutning, hvor du skriver noget, som gør læseren i tvivl om, hvorvidt historien er sand eller skrevet for sjov.
- Hent gerne inspiration i nogle af H.C. Andersens egne afslutninger:
- "Se det var en rigtig historie" - Prinsessen på ærten
- "Og det har vi lige ud af oldermandens avis, og den er ikke til at stole på!" - Klods Hans

Metode: Mundtlighed

- Prøv at lege med sproget og lave gentagelser, som gør sproget i dit eventyr mere levende.
- Tag gerne inspiration i nogle af H.C. Andersens egne gentagelser og leg med sproget.
- Spejlet Splintredes i "hundrede Millioner, Billioner og endnu flere Stykker" i Snedronningen.
- Personerne i eventyrene siger: "Det er guld, det er guld!" - "Farvel, Farvel" - "Det er det samme!, Det er det samme!"
- Kragerne siger "kra!, kra! - go Da!, go Da!"

Metode: Gentagelse af titel

- Har dit eventyr en titel, som du kan gentage i løbet af dit eventyr? Prøv om du kan give dit eventyr en titel, som kan nævnes flere gange i eventyret, ligesom det gør i Den grimme ælling.
- Lad f.eks. titlen være det samme som
- Fortællerens navn
- Stedet
- Den personificerede ting

Efter:

Aktiviteter efter vandring (Historie)

Den Fynske Landsby som en fortælling

Fag: Historie - Tidsforbrug: 2 - 3 lektioner

Forslag til læringsmål

Eleven kan udpege ligheder mellem H.C. Andersens fortællinger og Den Fynske landsby som konstruktion

Eleven kan fortælle om sammenhænge mellem tiden, hvor fortællingerne og landsbyen er blevet til, og fortællingen, de er konstrueret til at fortælle.

Arbejdsform: I plenum

Forforståelsespørgsmål

- Hvordan tror I, Den Fynske Landsby er opstået?
- Har husene altid ligget dér, hvor de gør nu?

Fortæl eleverne:

Ideen bag Den Fynske Landsby opstod allerede i begyndelsen af 1900-tallet.

I slutningen af 1800-tallet ændrede landbruget sig fra små landbrug til store moderne murstensgårde med store marker og mange dyr, og inden alle de gamle gårde forsvandt, ville idémændene gerne indsamle og passe på historien. Der var dog stadig så mange bindingsværksgårde rundt på Fyn, at ideen i første omgang blev nedstemt.

Da 2. Verdenskrig kom, blev ideen igen fundet frem, da man ville sikre, at det danske blev bevaret under besættelsen. Denne gang fik ideen opbakning. Man begyndte derfor at indsamle gamle bygninger rundt omkring på hele Fyn, der kunne fortælle Danmarks historie. Gårde og huse blev udvalgt og omhyggeligt opmålt, nummereret og skilt ad og efterfølgende genopbygget så nøjagtigt så muligt i Den Fynske Landsby.

I 1946 åbnede Den Fynske Landsby for de første gæster med otte huse. I dag er der 26 huse, alle fundet rundt omkring på Fyn og flyttet til museet.

Arbejdsform: To og to

Opgave del 2:

Eleverne skal diskutere:

- Hvordan synes I stemningen var, da I var i Den Fynske Landsby?
- Hvilken historie synes I, Den Fynske Landsby fortæller om 1800-tallets liv på landet?
- Ser det hyggeligt ud?
- Hvordan tror I, det har været at leve på det tidspunkt?
- Hvilke dyr så I på jeres tur rundt i landsbyen?
- Hvorfor tror I, man har valgt, at lige netop de dyr skal være på museet? - og synes I, de passer ind?
- Hvorfor tror I, der netop kom opbakning til, at museet skulle oprettes under 2. Verdenskrig?

Eleverne skal undersøge:

- Kig på HistoriskAtlas.dk/Denfynskelandsby.
- Vælg tre huse og undersøg, hvor husene kommer fra, og hvad de oprindeligt har huset af erhverv el. andet.
- Bondelivsfortællingerne i Landsbyen. Tag folderen Bondeliv på museet eller hent den her: <http://museum.odense.dk/undervisning/den-fynske-landsby/undervisningsmaterialer/materialer-om-1800-tallet/udstillinger/bondeliv>

Diskuter på klassen:

- Når H.C. Andersen skrev sine eventyr, ville han gerne have, at vi som læsere så noget bestemt (at naturen var smuk udenpå, men barsk at leve i - eller at de "åh så kloge" brødre i Klods Hans ikke var så overlegne, som de så ud)
- Hvilken historie om 1800-tallets bondeliv tror I, at man gerne ville fortælle i 1946 lige efter 2.verdenskrig?
- Tror I, historien om 1800-tallets bondeliv ville have været anderledes, hvis det var en bonde, der levede i 1850, som havde fortalt den?
- Er historien om 1800-tallets bondeliv fra Den Fynske Landsby en sand fortælling? Eller er det bare en god historie?

Efter:

Aktiviteter efter vandring (Historie)

Guldalderen - "Hvad udad tabes, skal indad vindes!"

Fag: Historie - Tidsforbrug: 4-5 lektioner

Forslag til læringsmål

Eleven kan sammenligne motivet, der i 1800-tallet bliver malet af Danmark på tværs af kunstarter

Eleven kan fortælle, hvorfor man i kunsten forskønnede Danmark i Guldalderen.

Arbejdsform: I plenum og i små grupper

Opgave:

I denne opgave drages der paralleller til H.C. Andersens samtid, hvor man i kunsten, sangskrivning og litteratur forskønner Danmark, så ndbyggerne skulle synes bedre om deres land og samles som ét folk. Danmark var efter krigene i 1800-tallet blevet et lille land, og man måtte udnytte landets fulde areal ved f.eks. at opdyrke den vestjyske hede. Kursen inden for kunsten bliver meget national betonet. Danmarks historie, natur og folkets arbejdsmoral og kundskaber bliver i høj grad sat i et gyldent lys, så Dansken kan være stolt over at være dansker og borger i det lille land mod nord.

I opgaven skal eleverne lægge mærke til, hvordan Danmarks historie og natur beskrives i smukkeste vendinger i vores nationalsang, og hvordan P.C. Skovgaard ændrer motivet fra skitse til færdigt maleri.

1. Undersøg på internettet i små grupper og saml op med en samtale på klassen:

(brug f.eks. Natmus.dk, Clionline.dk, Gyldendals historieportal el. lign.)

- Hvad skete der under Københavns bombardement i 1807?
- Hvorfor blev Danmark meget mindre i 1814?
- Hvorfor blev Danmark igen meget mindre i 1864?

Diskuter efterfølgende:

- Hvad tror I, det gør ved modet i den danske befolkning, at landet bliver mindre og mindre?

2. Start med at læse/synge "Der er et yndigt land" i klassen.

Diskuter herefter følgende spørgsmål fælles:

- Hvordan beskriver Oehlensläger Danmarks natur i 1. og 3. vers?
- Hvad betyder "Frejas sal" - Hvem er Freja? Hvilken tro henvises der til her?
- Hvorfor vælger Oehlensläger at skrive om vikingerne i vers 2? - og hvordan beskriver han dem?
- I 3. og 4. vers beskriver Oehlensläger den almene danske borger, hvordan beskrives de?
- Oehlensläger har forsøgt at skrive et digt, som skal gøre danskerne stolte af sig selv og deres land. Hvorfor er det vigtigt?

3. Arbejd i små grupper.

Lad eleverne kigge på skitsen og det færdige maleri samtidigt og lad dem besvare spørgsmålene:

- Hvad er der på skitsen?
- Hvad er der på det færdige billede?
- Hvad er den vigtigste forskel på de to billeder?
- Hvad laver menneskene på billedet? Ser de trætte eller friske ud?
- Hvad fortæller det om de mennesker? Er de dovne? Er de hårdtarbejdende?
- Hvorfor tror I, at P.C. Skovgaard laver om på motivet i billedet?

Saml op med en samtale i plenum og slut gerne af med en undringssamtale om de selv kender til, at man bliver i bedre humør eller får mere lyst til noget, hvis der bliver talt positivt om det? (f.eks. i en fodboldkamp, i gruppearbejde el. lign)

Der er et yndigt land

Tekst: Adam Oehlenschläger, 1823

Melodi: H.E. Krøyer, 1835

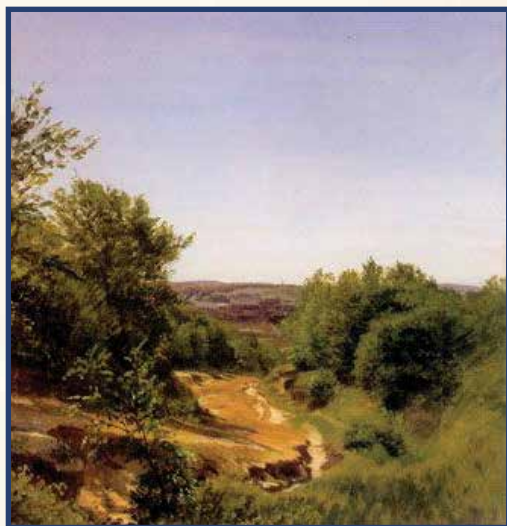
Der er et yndigt land,
det står med brede bøge
nær salten østerstrand
nær salten østerstrand.
Det bugter sig i bakke, dal,
det hedder gamle Danmark,
og det er Frejas sal,
og det er Frejas sal.

Der sad i fordums tid
de harniskklædte kæmper,
udhvilede fra strid
udhvilede fra strid.
Så drog de frem til fjenders mén,
nu hvile deres bene
bag højens bautasten,
bag højens bautasten.

Det land endnu er skønt,
thi blå sig søen bælder,
og løvet står så grønt
og løvet står så grønt.
Og ædle kvinder, skønne mø'r
og mænd og raske svende
bebo de danskes øer,
bebo de danskes øer.

Hil drot og fædreland!
Hil hver en danneborger,
som virker, hvad han kan
som virker, hvad han kan!
Vort gamle Danmark skal bestå,
så længe bøgen spejler
sin top i bølgen blå,
sin top i bølgen blå.
Vort gamle Danmark skal bestå,
så længe bøgen spejler
sin top i bølgen blå,
sin top i bølgen blå.

P.C. Skovgaard:
Parti ned over Vejle, 1852.
Olie på lærred. Vejle Kunstmuseum.

P.C. Skovgaard:
Udsigt over Vejle, 1852.
Olie på lærred. Vejle Kunstmuseum.

*Indhold: Elise Mqj Wegner Pedersen, Marie Louise Johansen & Mette Staursbøl Mogenssen
Papirklip: H.C. Andersen • Illustration: Helle Nørregaard Jensen • Grafik og opretning: Bjørn Koch Klausen
Korrektur: Birgitte Dyhrberg Rasmussen*